

# SZKOŁA PODSTAWOWA im. JANA PAWŁA II W GOŚCISZOWIE



Gościszów 152

59- 730 Nowogrodzic

e-mail: [szkolagosciszow152@gmail.com](mailto:szkolagosciszow152@gmail.com)

tel. 75 736 77 23

---

## **Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gościszowie**

Spis treści:

- I. Podstawa prawna programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły
- II. Istota i założenia szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gościszowie
- III. Misja szkoły
- IV. Wizja szkoły
- V. Sylwetka absolwenta Szkoły Podstawowej im Jana Pawła II w Gościszowie
- VI. Opis środowiska lokalnego
- VII. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka
- VIII. Cele Programu
- IX. Formy realizacji
- X. Struktura oddziaływań wychowawczych
- XI. Zadania wychowawcze
- XII. Cele szczegółowe
- XIII. Zasady współpracy wychowawczej szkoły z rodzicami
- XIV. Zwyczaje i obyczaje szkolne
- XV. Znajomość i praktyczne stosowanie praw dziecka i ucznia
- XVI. Ewaluacja

## **1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO**

### **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 1997**

Art. 48, ust. 1

*„ Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania ”.*

Art. 53, ust. 3

*„ Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem ”.*

### **Konkordat**

Art. 12

*„ Uznając prawo rodziców do religijnego wychowania dzieci oraz zasadę tolerancji, państwo gwarantuje, że szkoły publiczne i ponadpodstawowe oraz przedszkola prowadzone przez organy administracji państwowej i samorządowej, organizują zgodnie z wolą zainteresowanych, naukę religii w ramach planu zajęć szkolnych i przedszkolnych ”.*

### **Preambuła Ustawy o systemie oświaty 7. 09. 1991 r.**

*„ Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa, kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji tolerancji, sprawiedliwości i wolności. ”*

### **Ustawa o systemie oświaty**

Art. 4

*„ Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia ”.*

Art. 12

*„ Publiczne przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja organizują naukę religii na życzenie rodziców, publiczne szkoły ponadgimnazjalne na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie ”.*

Art. 72, ust. 1.

*„ Rzeczpospolita zapewnia ochronę praw dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją ”.*

***Ponadto:***

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn. zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. poz. 1331).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach ( Dz. U. z 2020 poz.1604 )
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w/s podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. poz. 356 z późn. zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. poz. 645 z późn. zm.).

## **II. ISTOTA I ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO**

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Gościszowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści programu są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno rolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Głównym podmiotem oddziaływań są uczniowie naszej szkoły. Program jest zorientowany na ucznia, uwzględnia jego potrzeby oraz specyfikę okresu rozwojowego – budowanie relacji, przemiany związane z procesem rozwoju, poszukiwaniem tożsamości, ćwiczeniem nowych ról. Bardzo ważnym podmiotem oddziaływań są rodzice, zaangażowani w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły. Rodzice współtworzą program poprzez wskazywanie najistotniejszych problemów oraz uczestniczą w nim, podnosząc swoje umiejętności rodzicielskie i wychowawcze, współpracując z gronem pedagogicznym w imię szeroko pojmowanego dobra dziecka. Nauczyciele są realizatorami programu oraz jego podmiotem. Stale podnoszą swoje kompetencje wychowawcze i interpersonalne poprzez uczestniczenie w szkoleniach i kursach oraz kontakt z najnowszą wiedzą z dziedziny psychoprofilaktyki i wychowania.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej, określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program dostosowany jest do aktualnych potrzeb i problemów występujących w środowisku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gościszowie. Ma on charakter edukacyjno-profilaktyczny, a jego treści są adekwatne do możliwości poznawczych dzieci i młodzieży. Wszystkie zaproponowane działania wychowawczo – profilaktyczne zmierzają do lepszego przygotowania do życia młodych ludzi, dostarczenia im odpowiedniej wiedzy i stworzenia bezpiecznych możliwości jej sprawdzenia

w rzeczywistości, w celu wykształcenia umiejętności dokonywania odpowiednich wyborów i propagowania odpowiednich postaw oraz ochrony przed zagrożeniami, dzięki stosowaniu odpowiednich działań wychowawczo-prewencyjnych. Wszystkie zaproponowane działania wychowawczo – profilaktyczne zmierzają do lepszego przygotowania do życia młodych ludzi, dostarczenia im odpowiedniej wiedzy stworzenia bezpiecznych możliwości jej sprawdzenia w rzeczywistości, w celu wykształcenia umiejętności dbania o siebie i swoje zdrowie.

Program realizowany będzie na zajęciach lekcyjnych, godzinach wychowawczych, zajęciach pozalekcyjnych, zajęciach świetlicowych, bibliotecznych, spotkaniach z rodzicami i w czasie projektów ogólnoszkolnych. Ma on charakter otwarty i może być modyfikowany i dostosowywany do pojawiających się problemów i potrzeb.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego realizowanego w roku 2022/2023
- obserwacji uczniów oraz analizę zmian zachowań po wprowadzeniu oddziaływań korekcyjnych,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, przedmiotowych, wychowawczych,
- rekomendacji z analizy wyników badań ankietowych dotyczących występowania zjawisk niekorzystnych w środowisku szkoły

### III. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysokim priorytetem jest :

- organizacja zajęć z zakresu pomocy psychologicznej – pedagogicznej dla wszystkich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z SPE,
- zapewnienie ciągłości procesu edukacyjnego poprzez uczestnictwo w zajęciach zdalnych w sytuacji epidemiologicznej lub innego wydarzenia mogącego zagrozić zdrowiu i życiu dzieci.
- integracja nowych uczniów i ich rodziców będących obywatelami Ukrainy, objęcie ich wsparciem psychologicznym z uwzględnieniem ich potrzeb wychowawczych i profilaktycznych,

### IV WIZJA SZKOŁY

„W wychowaniu chodzi głównie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem- o to, ażeby bardziej „był”, a nie tylko „miał”- ażeby poprzez wszystko, co „ma”, co „posiada”, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem- to znaczy, ażeby również umiał bardziej „być” nie tylko „z drugim”, ale także i „dla drugich”

Jan Paweł II *Homilia do młodzieży*  
Poznań 3 czerwca 1997 r.

## V SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W GOŚCISZOWIE

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gościszowie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

1. kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
2. zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
3. szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
4. prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
5. zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
6. przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
7. zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
8. jest tolerancyjny,
9. korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
10. jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
11. posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
12. zna zasady ochrony zdrowia psychicznego,
13. rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
14. szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
15. jest odporny na niepowodzenia,
16. integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

## **VI OPIS ŚRODOWISKA LOKALNEGO**

Kadrę Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gościszowie stanowią wysoko wykwalifikowani specjaliści, stale poszerzający swoje kompetencje.

Nauczyciele na bieżąco diagnozują środowisko szkolne, pozyskują informacje dotyczące zachowań ryzykownych uczniów poprzez:

- badania skierowane do uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- prowadzenie działań wychowawczych w klasach,
- analizę protokołów rad pedagogicznych,
- obserwacje,
- rozmowy z nauczycielami dotyczące funkcjonowania uczniów,
- konsultacje z pedagogiem
- rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami
- współpracę z pracownikami instytucji wspierających pracę szkoły .

## **VII CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE**

Aby nie dochodziło do zakłóceń w rozwoju naszych wychowanków, wyodrębniliśmy czynniki chroniące, które będziemy wzmacniać i czynniki ryzyka, które chcemy minimalizować. Czynniki uporządkowaliśmy według następujących kategorii:

- związane z sytuacją rodzinną,
- związane z grupą rówieśniczą,
- związane ze środowiskiem szkolnym,
- czynniki osobowościowe.



## **CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE**

Wnioski z przeprowadzonych ankiet

### 2. Podstawa prawna

Konieczność przeprowadzenia diagnozy występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych wśród uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych została wskazana w § 6 ust. 2 Rozporządzenia MEN z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm. w 2018 r. poz. 214) oraz w zmienionym od 1 września 2019 r. art. 26 ustawy – Prawo oświatowe. Zgodnie z brzmieniem art. 26).

### 3. Cel badania

Celem badań była ocena czynników ryzyka i czynników chroniących zachowań problemowych/ryzykownych uczniów naszej szkoły.

Pytania ankietowe skupiały się wokół czterech głównych obszarów, w których mogą występować zachowania ryzykowne:

- przemoc i zachowania agresywne,
- wykluczenie społeczne,
- używanie substancji psychoaktywnych,
- problemy szkolne związane z wpływem relacji rówieśniczych, rodzinnych, środowiskowych.

### 3. Badanie ankietowe zrealizowane zostało w miesiącu wrześniu 2023.

Badaniem objęto 56 uczniów klas IV – VIII

#### 4. Metody badawcze:

Metoda sondażu z wykorzystaniem anonimowej ankiety dla uczniów (on – line) Kwestionariusz ankiety składający się z 47 pytań zamkniętych.

Po przeprowadzonym ankietowaniu dokonano analizy ilościowej i jakościowej otrzymanych wyników.

#### Wnioski:

1. Zachęcać młodzież ( szczególnie wyższych klas) do czytania książek;
2. Bardzo istotnym czynnikiem chroniącym jest brak chęci uczniów do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. Należy dalej propagować zdrowy i wolny od nałogów styl życia poprzez dostarczanie uczniom wiadomości na temat szkodliwości działania papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy itp. oraz upowszechniać informacje o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia dla siebie i członków rodziny
3. Uczniowie zadeklarowali, że całkiem dużo czasu spędzają przed komputerem. W przyszłym roku szkolnym warto dalej kontynuować kształtowanie właściwego korzystania z mass mediów. Należy dalej realizować uczestnictwo w Dniu Bezpiecznego Internetu, pogadanki na lekcjach informatyki i godzinach wychowawczych, przygotowywanie gazetek ściennych dot. bezpiecznego korzystania z sieci.
4. 90% uczniów czuje się akceptowanymi w klasie, a 85% uważa, że warto się przyjaźnić, jest to duży procent pozytywnych odpowiedzi dotyczący czynnika chroniącego mówiącego o akceptacji i poczuciu, że jest się ważnym wśród rówieśników. W kolejnych latach należy jeszcze bardziej wzmacniać poczucie akceptacji u uczniów, poprzez zajęcia warsztatowe dot. akceptacji i tolerancji, integracji zespołów klasowych

**W bieżącym roku szkolnym 2023/2024 roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:**

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- zwiększenie poczucia akceptacji uczniów w społeczności szkolnej,
- wzmacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, w klasie (integracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych w przypadku sytuacji epidemiologicznej,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- wzrost kompetencji wychowawczych rodziców,
- wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole oraz ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej, przyjaznej szkoły i placówki.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, napojów energetyzujących, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- poszerzenie świadomości wśród uczniów i rodziców na temat niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,

- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

## **VIII CELE PROGRAMU**

Cele w programie ukierunkowane są na wszechstronny rozwój ucznia poprzez ustalenie jasnych, jednolitych działań wychowawczych i profilaktycznych przy włączeniu w ich realizację całego środowiska szkolnego oraz instytucji wspierających pracę szkoły. Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

### **fizycznej**

- zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- przekazywanie wiedzy o negatywnym wpływie napojów energetyzujących, nikotyny, alkoholu, narkotyków na rozwój młodego organizmu oraz o mechanizmach rozwoju uzależnień,
- poszerzenie świadomości uczniów, rodziców na temat negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanym nadmiernym spędzaniem czasu przed komputerem,
- nabycie umiejętności racjonalnego gospodarowania czasem wolnym.

### **emocjonalnej**

- rozwijanie kompetencji osobistych i emocjonalnych uczniów,
- niwelowanie negatywnym efektów izolacji społecznej,
- zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej,
- osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,
- ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału,
- kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów,
- wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny,
- poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

### **intelektualnej**

- rozwijanie pozytywnej motywacji wewnętrznej do nauki i rozbudzanie ciekawości poznawczej,
- nabycie umiejętności planowania własnego rozwoju, samokształcenia, rozpoznawania własnych predyspozycji,
- kształtowanie umiejętności konstruktywnego i kreatywnego rozwiązywania problemów,
- rozwijanie preferowanych kompetencji: odpowiedzialności i sumienności w wykonywaniu powierzonych zadań, kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości,
- rozwijanie krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania,
- zapoznanie i pogłębienie wiedzy z zakresu e-learningu, bezpiecznego korzystania z internetu, cyberprzemocy,
- prowadzenie doradztwa i poradnictwa zawodowego dla młodzieży.

### **społecznej**

- kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów,
- uczenie kompetencji społecznych i komunikacyjnych,
- integracja zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej,
- kształtowanie dojrzałości, odpowiedzialności za swoje zachowania i ponoszenia konsekwencji za podejmowane działania,
- upowszechnianie podstawowych praw i wolności człowieka,
- tworzenie optymalnych warunków rozwoju dziecka poprzez zaangażowanie instytucji i osób mogących wesprzeć działalność szkoły
- nawiązywanie i podtrzymywanie satysfakcjonujących więzi społecznych w warunkach izolacji społecznej,
- identyfikowanie i wspieranie osób nieradzących sobie w warunkach izolacji społecznej,
- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne ,
- doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej.

## **duchowej**

- zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu,
- wspomaganie uczniów w wyborze cenionych społecznie wartości,
- uwrażliwianie na potrzeby innych zwłaszcza osób niepełnosprawnych,
- budowanie pozytywnego nastawienia do ludzi, szacunku, tolerancji i bezinteresownej pomocy,
- kształtowanie postaw patriotycznych i poszanowania dorobku kulturowego,
- kultywowanie tradycji rodzinnych i lokalnych, zwyczajów i obyczajów.

## **IX FORMY REALIZACJI**

Spotkania, zajęcia wychowawcze, prelekcje, konkursy, ćwiczenia, warsztaty, dyskusje, debaty, prezentacje multimedialne, filmy, projekty edukacyjne, gry dydaktyczne, gazetki, pogadanki, pokazy, happeningi, zajęcia dodatkowe tworzące poczucie własnej wartości –konsultacje przez e – dziennik, w formie stacjonarnej dla uczniów i rodziców z każdym nauczycielem i specjalistą pracującym w placówce.

## **DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA SZKOŁY**

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji z nauczycielami i rodzicami,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu,

- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako umiejętności zapobiegania bezradności wpływającej na pogorszenie kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków .

## **DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA SZKOŁY**

- poszerzenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

## **DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA SZKOŁY**

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców w przypadku uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych, urządzeń elektronicznych oraz w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych.

## **DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA SZKOŁY**

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy występowania zachowań ryzykownych, depresji lub obniżenia kondycji psychicznej oraz prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów, zaspakajających ich potrzeby w tym, podniesienie samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

## **X STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH**

### **DYREKTOR SZKOŁY**

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,



- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym oraz pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

## NAUCZYCIELE

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem i innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- nauczyciele wykorzystują skuteczne sposoby porozumiewania się z uczniem, oparte na takich umiejętnościach jak:
  - 1) umiejętność słuchania ucznia,
  - 2) reagowanie na jego komunikaty – zarówno werbalne jak i niewerbalne,
  - 3) empatyczne podejście do ucznia uwzględniające wielopoziomą chęć poznania ucznia
  - 4) umiejętność rozpoznawania jego potrzeb poznawczych i innych m.in. społecznych, emocjonalnych czy motywacyjnych.
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami izolacji,
- udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

## **WYCHOWAWCY KLAS**

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

## **PEDAGOG/ PSYCHOLOG SZKOLNY**

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,

- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

## **PEDAGOG SPECJALNY**

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami.
- współpraca z zespołem opracowującym WOPFU i IPET
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- współpracuje z innymi podmiotami, t.j. Poradnią P-P, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, dyrektorem, pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania lub higienistką szkolną, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, kuratorem sądowym.
- przedstawia propozycje radzie pedagogicznej dotyczące doskonalenia zawodowego.

## **RODZICE**

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

## **SAMORZĄD UCZNIOWSKI**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

## **XI ZADANIA WYCHOWAWCZE**

1. Nasza miejscowość w Polsce i Europie
2. Mój dom, moja rodzina
3. Żyje zdrowo i bezpiecznie
4. W społeczności lokalnej nie jestem
5. Umiem korzystać z różnych nośników informacji
6. Umiem żyć z innymi i dla innych

## XII CELE SZCZEGÓŁOWE

### 1. NASZA MIEJSCOWOŚĆ W POLSCE I W EUROPIE

| SPOSOBY REALIZACJI  | UCZEŃ POTRAFI  | PRZEWIDYWANE EFEKTY  |
|---|--|--|
| <p>problematyką repatriacji Polaków z Serbii na ziemię odzyskane w zależności od grupy wiekowej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- spotkania z zespołem ludowym Gościszowianki (obejrzenie występów, omówienie, nauka piosenek)</li><li>- zapoznanie z typowymi dla tutejszej ludności obrzędami ludowymi</li><li>- spotkania z ludźmi pamiętajacymi wojnę, repatriację</li></ul> <p>2. Historia miejscowości na tle historii regionu, kraju i Europy</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- zabytki i przeszłość własnej miejscowości</li><li>- wycieczki do okolicznych miast z podkreśleniem, że są to jedne z najstarszych miast w Polsce (Nowogrodziec, Lwówek)- przekazanie wiadomości o gospodarce i geografii</li></ul> <p>3. Legendy i fakty historyczne dotyczące historii Polski i powiązanie ich z poznaną historią regionu i miejscowości (również symbole i pieśni narodowe)</p> | <ul style="list-style-type: none"><li>- opowiada o zwyczajach charakterystycznych dla tutejszej społeczności</li><li>- zaśpiewa lub zapozna piosenkę typową dla wsi</li><li>- używa pojęcia repatriacja (klasy starsze) i wyjaśnia jej przyczyny</li><li>- pokazuje na mapie własną miejscowość, a także regiony z których przybyli repatrianci (Bośnia, Serbia i Małopolska)</li><li>- wskazuje i nazywa zabytki miejscowości, wyjaśnia sposób powstawania miejscowości</li><li>- wymienia i nazywa najbardziej charakterystyczne elementy poznawanych miast, wskazuje szczegóły charakterystyczne dla średniowiecznych budowli</li><li>- wskazuje na mapie własną miejscowość, sąsiednie miasta i główne miasta Dolnego Śląska</li></ul> <ul style="list-style-type: none"><li>- opowiada legendę o Czechu, Lechu i Rusie oraz o okolicznościach Chrztu Polski</li><li>- zna symbole i najważniejsze pieśni historyczne i umie je powiązać z</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- znajomość piosenki ludowej typowej dla regionu</li><li>- konkurs plastyczny</li><li>- konkurs na opowiadanie na temat repatriacji</li><li>- samodzielne zbieranie materiałów na temat przeszłości społeczności w formie np. wywiadów, notatek</li><li>- przygotowanie wystawy z ilustracjami dzisiejszego Gościszowa, Bośni i Małopolski</li><li>- Przygotowanie planu wycieczki po miejscowości- pisanie sprawozdania z wycieczki,</li><li>wystawy plastyczne</li><li>- przedstawienie teatralne np.</li><li>- wystawy związane z symbolami i pieśniami historycznymi</li><li>- konkursy</li></ul> <p>konkursy, prace plastyczne, wystawy</p> |

|  |   |  |
|--|---|--|
| - ukazanie współczesnej Europy jako spadkobierczyni Greków, Rzymian i Cesarstwa Karola Wielkiego i jednocześnie roli Kościoła<br>- aktualne siedziby władz Unii Europejskiej, godło hymn | faktami historycznymi, wyjaśnia historyczne okoliczności powstania miejscowości i przyczyny utraty i odzyskania Śląska przez Polskę<br>- wymienia i wskazuje na mapie kraje Unii Europejskiej i ich stolice |  |
|--|---|--|

## 2. MÓJ DOM, MOJA RODZINA

| SPOSOBY REALIZACJI  | UCZEŃ POTRAFI   | PRZEWIDYWANE EFEKTY  |
|---|---|--|
| 1. Rodzina to my:<br>- praca mojej mamy<br>- zawód mojego ojca<br>- pomagamy rodzicom<br>- robimy to razem<br>- o tym wiem od babci i dziadka | - dostrzega pracę matki w gospodarstwie domowych, a także poza nim, jeśli pracuje ona zawodowo<br>- omawia pracę zawodową ojca oraz jego wkład w zajęcia domowe<br>- dostrzega zajęcia, w których może dopomóc rodzicom<br>- rozumie, że rodziny łączy wspólna praca i wspólne świętowanie<br>- opowiada o warunkach życia swoich dziadków w czasach ich młodości | Prace plastyczne o obowiązkach matki lub ojca<br>- Wyszukiwanie takich prac, obowiązków, w których dziecko może współuczestniczyć<br>- Opowiadanie na temat „Razem pracujemy, razem świętujemy” (na podstawie pojedynczych przykładów)<br>- Przeprowadzanie wywiadu lub scenki na podstawie wywiadu na temat „Tak żyli moi przodkowie” |

## 3. ŻYJĘ ZDROWO I BEZPIECZNIE

| SPOSOBY REALIZACJI  | UCZEŃ POTRAFI   | PRZEWIDYWANE EFEKTY  |
|---|---|--|
| 1. Środowisko przyrodnicze w którym żyję<br>2. Tak zapewniam zdrowie sobie i następnym pokoleniom | - charakteryzuje przyrodę i środowisko, w którym żyje<br>- zna problemy związane z ochroną środowisk<br>wie, że wypuszczanie ścieków do rzeki, wyrzucanie śmieci w lesie, nadmierne używanie nawozów sztucznych itp powodują degradację środowiska<br>- określa zakres swojego udziału w ochronie środowiska (określa swoje | - Prowadzenie dzienniczka obserwacji przyrody<br>- Badanie właściwości środowiska na podstawie doświadczeń<br>- Przeprowadzenie akcji „Zaprzyjaźniam się z drzewem”<br>- Uczestniczy w akcji „Sprzątanie świata”<br>- Porządkowanie wyznaczonych terenów |

|                               |  |   |
|-------------------------------|--|---|
| <p>Przestrzegam zasad BHP</p> | <p>możliwości)</p> <p>dba o swoje i innych bezpieczeństwo w różnych sytuacjach<br/>przestrzega zasady i przepisy bezpieczeństwa związane z daną sytuacją,<br/>+zna zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych, gazowych-<br/>-potrafi bezpiecznie korzystać i posługiwać się narzędziami, przyborami, przyrządami, w tym rekreacyjnymi i sportowymi,<br/>-zachowuje ostrożność podczas kontaktu ze zwierzętami i osobami nieznanymi,<br/>-stosuje się do podstawowych zasad ruchu drogowego oraz znaków i sygnałów drogowych</p> <p>- rozwija potencjał fizyczny i psychiczny<br/>- dba o zdrowie własne i innych<br/>- dąży do zdrowego stylu życia<br/>- aktywnie spędza wolny czas w bliskim kontakcie ze środowiskiem przyrodniczym<br/>- uczestniczy w pieszych wycieczkach, korzysta ze ścieżek zdrowia, basenu itp.<br/>-potrafi wykorzystać ruch w celu rozładowania<br/>-rozwija potencjał fizyczny i psychiczny<br/>-dba o zdrowie własne i innych</p> | <p>- Sporządzenie listy zawierającej informacje o alternatywnych sposobach zdobywania energii, zastępowaniu tworzyw sztucznych surowcami naturalnymi itp.<br/>- Sporządzenie listy towarów posiadających ekologiczne opakowania</p> <p>Pogadanki, prezentacje, teatryki<br/>Egzamin na kartę rowerową</p> |
|-------------------------------|--|---|

|  |  |  |
|--|--|--|
| <p>3.Promuję zdrowie fizyczne i psychiczne (Dbam o zdrowie swoje i innych)</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-dąży do zdrowego stylu życia</li> <li>-aktywnie spędza czas w bliskim kontakcie ze środowiskiem przyrodniczym</li> <li>-uczestniczy w pieszych wycieczkach, korzysta ze ścieżek zdrowia, basenu</li> <li>-potrafi wykorzystać ruch w celu rozładowania napięcia psychicznego</li> <br/> <li>-poznaje zasady zdrowego odżywiania</li> </ul> | <p>Uczestniczenie w zajęciach tanecznych, sportowych, „na basenie<br/>Wycieczki piesze, rowerowe autobusowe</p>  |
| <p>4.Znam zasady zdrowego odżywiania</p>                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>-zna wartości odżywcze warzyw i owoców</li> <li>-zachowuje zasady higieny w czasie przygotowywania posiłków</li> <li>-potrafi się zachować przy stole</li> <li>-odróżnia produkty pochodzenia roślinnego od zwierzęcego.</li> </ul>   | <p>Udział w akcjach;<br/>„Owoce w szkole”<br/>Szlanka mleka”</p>   |
| <p>5.Dbam o higienę osobistą i higienę otoczenia</p>                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zna zasady higienicznego stylu życia</li> <li>-zdobywa wiedzę i umiejętności w zakresie zasad higieny osobistej oraz sposobu dbania o czystość ciała i estetyczny wygląd oraz utrzymania czystości otoczenia</li> </ul>   | <p>Prezentacje, plakaty, konkursy</p>  |
| <p>6. Żyję bez nałogów</p>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia zachowania, którymi człowiek niszczy własne i cudze zdrowie np. alkoholizm, narkomania, lekomania, dopalacze, nikotyna, a także uzależnienia od Internetu, cyberprzemoc.</li> <li>+ ma znajomość podstawowych zagrożeń związanych z uzależnieniem i przyjmowaniem środków</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>-Udział w programie profilaktycznym „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</li> <li>- Przeprowadzenie ankiety n/t. szkodliwości nałogów</li> <li>- Prace plastyczne n/t. szkodliwości nałogów, promocja zdrowego stylu życia</li> </ul> |



|  |  |  |
|--|--|--|
|  | psychotropowych,<br>-dostrzega i rozumie skutki, sięgania po środki psychotropowe uzależniające, |  |
|--|--|--|

#### 4. W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ NIE JESTEM SAM

| SPOSOBY REALIZACJI   | UCZEŃ POTRAFI  | PRZEWIDYWANE EFEKTY   |
|--|--|---|
| 1. Lokalne urzędy państwowe ich umiejscowienie i funkcje<br>2. Poznanie zasad załatwiania spraw urzędowych<br>3. Zasady współpracy z instytucjami użyteczności publicznej (np. Caritas, PCK) | - nazywa urzędy wiejskie, gminne i powiatowe oraz określa ich główne funkcje i podaje ich lokalizację<br>- wypełnia proste druki i formularze<br>- zna takie instytucje jak PCK, Caritas oraz wie jak nawiązać z nim kontakt w razie potrzeb   | - Udział w spotkaniach z sołtysem, radnym na szczeblu gminy i powiatu<br>- Zwrócenie uwagi (w czasie wycieczek do najbliższych miast) na siedziby urzędów<br>- Przeprowadzanie akcji zbiórki darów na rzecz PCK i Caritas<br>- Uczeń ma dostęp do różnych adresów i numerów telefonów |
| 4. Bierze udział w różnego rodzaju akcjach charytatywnych  | wie na czym polega wolontariat, rozumie potrzeby innych ludzi, chętnie niesie pomoc.   | Szlachetna paczka, WOŚP,  |
| 5. Zna zasady współżycia w rodzinie, szkole i społeczeństwie   | rozumie konieczność współdziałania, uczestnictwa w życiu rodziny, szkoły, społeczeństwa,<br>-potrafi wyrażać w różnych formach własne myśli, stany emocjonalne i uczucia,<br>-okazuje szacunek ludziom, służy pomocą, (wolontariat)<br>-nabywa umiejętność udzielania pierwszej pomocy<br>-nabywa umiejętność właściwego | dramy, przedstawienia teatralne,, pokazy, prezentacje, pogadanki, spotkania z przedstawicielami policji , służby zdrowia, sanepidu.   |

|  |  |  |
|--|--|--|
|  | <p>komunikowania się, porozumiewania, życie bez konfliktów i kłamstw,<br/>         -nabywa umiejętność uczestniczenia w pracach grupy, budowania zgody, porozumiewania, współpracy,<br/>         współdziałania,<br/>         -dostrzega piękno w ludziach, reaguje na krzywdę ludzką,<br/>         ma poczucie odpowiedzialności za wspólne dobro,<br/>         -posiada umiejętność poszanowania własności i dobra cudzego oraz wspólnego.</p> |  |
|--|--|--|

#### 5. UMIEM KORZYSTAĆ Z RÓŻNYCH NOŚNIKÓW INFORMACJI

| SPOSOBY REALIZACJI   | UCZEŃ POTRAFI  | PRZEWIDYWANE EFEKTY   |
|--|--|---|
| <p>1. Stąd czerpię wiedzę o świecie<br/>           2. Świat jest wielki i różnorodny<br/>           3. Kultura mała i wielka</p> | <p>- wymienia różne nośniki informacji funkcjonujące we współczesnym świecie<br/>           - określa różnicę między informacją przekazaną pisemnie, a dźwiękiem i obrazem- świadomie dobiera różne źródła informacji<br/>           - posiada wiedzę o istnieniu środowisk przyrodniczych, socjologicznych i kulturowych odmiennych od jego własnego środowiska<br/>           - zna zachowania wchodzące w skład życia codziennego oraz dziedziny działalności twórczej człowieka<br/>           - posługuje się komputerem, telefonem; korzysta z prasy, radia i telewizji, Internetu</p> | <p>- Przeprowadzenie konkursu – doświadczenia: „Sprawdzamy przyswajalność informacji podanej słownie, pisemnie, dźwiękiem i obrazem”<br/>           - Prowadzenie zajęć w pracowni komputerowej<br/>           - Odgrywanie scenek dramatycznych z wykorzystaniem telefonu<br/>           - Korzystanie z książki telefonicznej<br/>           - Przygotowanie przez poszczególne grupy wiekowe wycinków prasowych na dowolny temat- Prace pisemne lub plastyczne n/t.<br/>           „Tam chciałbym pojechać”;<br/>           „Wycieczka moich marzeń”;<br/>           - Prace pisemne lub plastyczne n/t. „W mieście ludzie żyją inaczej”<br/>           - Scenki dramatyczne „Gdybym żył w</p> |

|                            |  |   |
|----------------------------|--|---|
|                            |  | <p>innym kraju to...”; „Jestem małym...”</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Obserwacja zachowania uczniów w sytuacjach codziennych i świątecznych(np. apele, uroczystości)</li> <li>- Wystawa: „Wybitni uczeni i odkrywcy polscy”</li> <li>- Pisanie krótkiej biografii sławnych ludzi</li> </ul> |
| 4.Zna zagrożenia XXI wieku | Wie jakie zagrożenia niosą ze sobą w/w media.(uzależnienie, cyberprzemoc). | Pogadanki, Program Zachowaj Trzeźwy Umysł, prace plastyczne, warsztaty.   |
| 5. Promocja czytelnictwa   | -rozwija kompetencje czytelnicze   | Udział w akcjach promowania czytelnictwa np: Starsi czytają młodszym, Czytanie na dywanie, Konkursy plastyczne, gazetki, konkursy wiedzy np; Mitologiczny itp.  |

## 5. UMIEM ŻYĆ Z INNYMI I DLA INNYCH

| SPOSOBY REALIZACJI  | UCZEŃ POTRAFI   | PRZEWIDYWANE EFEKTY   |
|---|---|---|
| 1. Omówienie i porównanie rodzinnych zwyczajów Świąt Bożego Narodzenia oraz Wielkanocnych<br>2. Aktywne uczestniczenie w obchodach świąt rodzinnych i okolicznościowych<br>3. Prawa i obowiązki w rodzinie<br>a) rodziców<br>b) dzieci<br>4. Sposoby komunikowania się w rodzinie, rozwiązywanie konfliktów | <ul style="list-style-type: none"> <li>- formułować życzenia</li> <li>- przygotowuje upominki okazjonalne oraz ozdoby choinkowe i wielkanocne</li> <li>- określa wkład poszczególnych członków rodziny w jej funkcjonowanie</li> <li>- zna prawa dziecka</li> <li>- wie jakie obowiązki powinien wypełniać w rodzinie</li> <li>- zna sposoby kontaktowania się bez uciekania się do agresji; potrafi być</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wykonanie kartek świątecznych i okazjonalnych; ozdób choinkowych, dekorowanie stołu itp.</li> <li>- Przygotowanie uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka; Dnia Matki i Ojca</li> <li>- Psychodramy oraz przedstawienia „Prawa dziecka”</li> <li>- Uczestniczy w zajęciach uczących metod nieagresywnego komunikowania się</li> </ul> |

|                |  |  |
|----------------|--|--|
| 5. Wolontariat | asertywny<br>- w razie potrzeby jest gotowy do udzielania pomocy w rodzinie i poza nią | - Uczestniczenie w akcjach charytatywnych zbiórkach pieniędzy (np. WOŚP, nakrętki, Szlachetna Paczka, biegi charytatywne itp.) |
|----------------|--|--|

### **XIII ZASADY WSPÓPRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY Z RODZICAMI**

1. Rodzice i szkoła są instytucjami spełniającymi funkcje wychowawcze, przy czym szkoła pełni rolę wspomagającą wobec rodziców.
2. Do realizacji celów wychowawczych musi zaistnieć współpraca i spójność postępowania
3. Rodzice są potrzebni szkole z następujących względów:
  - a) wspólnym celem jest dobro dziecka,
  - b) szkoła dopełnia działania domu,
  - c) profilaktyka musi także obejmować działania rodziny,
  - d) szkoła może pomóc w kłopotach wychowawczych,
  - e) rodzice mogą pomóc szkole w działaniach organizacyjnych,
  - f) opinie rodziców o szkole i ich oczekiwania to ważne informacje o planowaniu pracy i poprawie jej jakości,
  - g) rodzice mają prawo do rzetelnej informacji o dziecku,
  - h) można korzystać z wiedzy i umiejętności rodziców – fachowców,
4. Rodzice reprezentowani są w szkole przez Radę Rodziców
5. Współpraca z rodzicami rozpoczyna się z chwilą przyjęcia dziecka do szkoły i może mieć formę niżej wymienionych działań:
  - a) udział rodziców w ewaluacji planu wychowawczego szkoły i jego opiniowaniu,
  - b) spotkania organizacyjne na początku roku szkolnego (informacja o organizacji roku szkolnego i planach szkoły)
  - c) spotkania klasowe (informacje o uczniach – 3 razy w roku),
  - d) wspólne działania w sprawach remontowych, budowlanych (praca na rzecz szkoły),
  - e) rozpoznawanie oczekiwań rodziców (ankieta)
  - f) prowadzenie pedagogizacji rodziców z uwzględnieniem ich oczekiwań
  - g) funkcja doradcza rodziców – ekspertów (fachowców)
  - h) przekazywanie informacji o dziecku
  - i) indywidualne spotkania z rodzicami
  - j) pomoc trójek klasowych przy organizowaniu imprez środowiskowych i szkolnych zawartych w kalendarzu imprez
  - k) zapraszanie rodziców na imprezy szkolne
  - l) listy pochwalne i gratulacyjne do rodziców
  - ł) prowadzenie lekcji otwartych
  - m) udział przedstawicieli rodziców w konkursie na dyrektora szkoły

- n) podstawowe informacje dla rodziców na korytarzu szkolnym dotyczące: organizacji ruchu szkolnego, planu lekcji, działalności kółek i organizacji szkolnych, organizowanych imprez szkolnych i pozaszkolnych, terminach wywiadówek, lekcji otwartych
- o) pomoc socjalna rodzicom
- p) służyć literaturą pedagogiczno – psychologiczną
- r) przekazywanie informacji pisemnych (kart ocen), wpisy bieżące w zeszytach
- s) pomoc rodziców w organizacji wyjazdów, wycieczek dzieci

#### 6. Zasady współpracy:

- a) rzetelność, konkretność i regularność informacji dostarczanych rodzicom, dotyczących dobrych i złych wyników w nauce i zachowaniu a udzielanych podczas wywiadówek, rozmów indywidualnych na życzenie rodzica lub nauczyciela, w zeszytach kontaktów,
- b) partnerstwo we współdziałaniu: wspólne szukanie przyczyn i dróg wyjścia z problemów dydaktycznych i wychowawczych mające na celu dobro dziecka poprzez: rozpoznawanie sytuacji rodzinnej dziecka (wywiad środowiskowy), rozmowy z rodzicami i opiekunami, udzielanie informacji o instytucjach wspomagających szkołę i rodziców w działalności profilaktycznej, konsultacyjnej i leczniczej (Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, specjalistyczne placówki zdrowotne, Poradnia Uzależnień),
- c) otwartość szkoły na środowisko lokalne wyrażające się w:
  - przybliżaniu pracy szkoły, jej osiągnięć poprzez lekcje otwarte, imprezy środowiskowe, zapraszanie na uroczystości, prezentacja prac dzieci podczas zebrań z rodzicami,
  - współpracy z samorządem szkolnym
- d) poufność i dyskrecja w przekazywaniu informacji dotyczących dziecka i jego rodziny, wyrażająca się w:
  - tajność Rady Pedagogicznej
  - tajność korespondencji
  - właściwym klimacie i miejscu rozmów z rodzicami
- e) wzajemny szacunek i tolerancja:
  - docenianie starań i pracy szkoły oraz rodziców
  - uznanie prawa do błędów (szkoły i rodziców)
  - słuchanie i reagowanie na słuszne opinie i postulaty rodziców
  - kultura słowa i bycia we wzajemnych kontaktach
  - wywiązywanie się z umów

#### **XIV ZWYCZAJE I OBYCZAJE SZKOLNE**

Szkoła Podstawowa im Jana Pawła II w Gościszowie posiada własny ceremonial szkoły. Związany jest z funkcjonowaniem szkoły w określonych uroczystościach i imprezach:

1. Rozpoczęcie roku szkolnego
2. Pasowanie na ucznia klasy I
3. Dzień Patrona, Dzień Edukacji Narodowej
4. Pasowanie na czytelnika
5. Święta narodowe – uroczyste akademie środowiskowe lub apele
6. Andrzejki
7. Mikołaj w szkole
8. Wigilia szkolna – uroczystość środowiskowa
9. Zabawy choinkowe
10. Dzień Babci i Dziadka
11. Walentynki
12. Powitanie wiosny
13. Święto Dziewczyny i Chłopaka
14. Festyn Rodzinny, Przegląd Piosenki Religijnej
15. Dzień Dziecka i Sportu
16. Pożegnanie absolwentów szkoły (wpis do Księgi Absolwenta)
17. Zakończenie roku szkolnego

Wyżej wymienione uroczystości i imprezy odbywają się według scenariusza przedstawionego przez osobę odpowiedzialną w danym roku szkolnym za jej przeprowadzenie i zatwierdzonego przez dyrektora szkoły

## XV ZNAJOMOŚĆ I PRAKTYCZNE STOSOWANIE PRAW DZIECKA I UCZNIA

| L p. | Zadanie  | Kryterium sukcesu   | Metody realizacji   | Wykonawcy, środki  | Co wskaże?   | Jak sprawdzić?  | Kto i kiedy?  |
|------|--|---|---|--|--|---|---|
| 1    | Ogólna dostępność do treści dokumentów                       | Umieszczanie treści Praw Dziecka i Ucznia w miejscu dla wszystkich dostępnym (korytarz szkolny, gazetka)    | Wydrukowanie, oprawa i zabezpieczenie, umieszczenie na stronie internetowej szkoły  | Opiekun SU, opiekun świetlicy                            | Umieszczenie dokumentu na korytarzu  | zobaczyć  | Opiekun SU  |
| 2    | Zapoznanie uczniów z treścią dokumentów                      | Uczniowie będą znali treść dokumentów i będą umieli nimi się posługiwać w praktyce szkolnej i poza szkolnej | Lekcje wychowawcze na temat praw dziecka i praw ucznia metody odpowiednie do wieku<br>Gromadzenie literatury w szkolnej bibliotece – dokumenty (teksty) | Wychowawcy klas 0 – VIII<br>opiekun SU<br>bibliotekarz   | Zapisy w dzienniku<br>plan pracy wychowawczej<br>zgromadzenie materiałów,            | Przegląd dokumentacji<br>przegląd planu istnienie port folio<br>arkusz obserwacji imprezy | Dyrektor<br>opiekun SU<br>wychowawcy<br>nauczyciele |
| 3    | Praktyczne stosowanie dokumentów przez uczniów i nauczycieli | uczniowie znają dobrze swoje prawa i obowiązki  | Kształcenie umiejętności pisania skargi, uzasadnienia jej, adresowania<br>Przestrzegać  | Wychowawcy, polonista<br>wszyscy nauczyciele<br>dyrektor | Jeżeli skarga wpłynęła czy będzie właściwie zredagowana<br>brak skarg<br>karta oceny | Zapis w dzienniku<br>ankieta  | Dyrektor<br>sanepid                                 |

|   |                   |  |  |                               |  |                           |                     |
|---|-------------------|--|--|-------------------------------|--|---------------------------|---------------------|
|   |                   |  | zasad i terminów oceniania, klasyfikowania Organizowanie zajęć w sposób uwzględniający higienę pracy umysłowej |                               |  |                           |                     |
| 4 |                   |  | Strefa odpoczynku zorganizowana na korytarzu szkolnym lub w czytelniku   | konserwator, panie sprząające | kącik odpoczynku   | ogład                     | dyrektor            |
| 5 |                   |  | apel dot. rozpowszechniania informacji na temat praw dziecka   | wychowawcy                    | zdjęcia z apelu, notatka zamieszczona na stronie internetowej szkoły | strona internetowa szkoły | dyrektor            |
| 6 | Ewaluacja wyników | Znajomość Praw Dziecka i Praw Ucznia praktyczne stosowania w 75% | ankieta  | wychowawcy                    |  | Opracować wyniki          | Dyrektor wychowawcy |



## **XVI EWALUACJA**

Program będzie ulegał modyfikacji wraz ze zmianami w systemie oświaty i potrzebami naszego środowiska i placówki. Informacje na temat efektywności konkretnych działań realizatorzy będą zbierać w trakcie ich wdrażania. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja będzie służyć realizatorom szkolnego programu profilaktyki do oceny rezultatów i efektywności prowadzonych działań i przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Na koniec roku szkolnego wychowawcy, zespół wychowawczy i zespół do spraw pomocy psychologiczno - pedagogicznej podsumują efektywność działań profilaktycznych. Wnioski posłużą do modyfikacji programu. Realizację celów będziemy sprawdzać analizując narzędzia badawcze (ankiety, kwestionariusze, wywiady, obserwacje) i dokumenty (plany pracy wychowawcy klasy, programy wycieczek, zawodów, konkursów itp.) oraz wnioski z dyskusji na posiedzeniu Rady Pedagogicznej. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

.....  
Rada Rodziców

.....  
Samorząd Uczniowski

.....  
Dyrektor szkoły

